
Wybory w Poznańskim i w Prusach Zachodnich.

ości, lat pięćdziesiąt z górą.

(Ciąg dalszy.)

oczu. Twarz jej wyrażała najwyższe zainteresowa-

polskim członkom komisji budżetowej na ręce p. Rutowskiego; zaś petycję djurnistów przy urzędach państwowych z Radziechowa, tymże członkom komisji budżetowej na ręce p. Madeyskiego.

Przewodniczący Jaworski zdał sprawę z rozmowy deputacji Koła polskiego do p. ministra skarbu w sprawie ulg podatkowych z powodu tegorocznej klęski elementarnej. P. minister jest o rozmiarach klęski powiadamiony; udzielił już opusty w podatkach bardzo wielu gminom w sumie dość znacznej i oświadczył gotowość niesienia dalszej pomocy. Nad sprawozdaniem deputacji rozwinęła się dyskusja, w której brali udział pp. Wład. Czaykowski, Abrahamowicz, Chamiel, Jaworski, Piniński, która wykazała, że w kraju strony interesowane nie są dosyć pouczone, w jaki sposób należy się domagać likwidacji szkód i opustów w podatkach, że są skargi ogólnikowe, a nie konkretne podania z kraju i rekursu. A wreszcie przyjęło Koło wniosek p. Wł. Czaykowskiego: „Nadchodzące z krajn skargi dotyczące się egzekucji podatków w okolicach dotkniętych klęską posuchy, przekazać polskiemu członkowi komisji podatkowej dla poczynienia odpowiednich kroków i zdania Koła sprawy na najbliższym posiedzeniu”.

P. Bloch uskarżał się, że jedno z pism krajowych miało zarzucić, że w mowie swojej w Izbie przy rozprawach nad projektem ustawy normującej stosunki zewnętrzne prawne gmin wyznaniowych żydowskich, popierał germanizację żydów, oświadczył, że w mowie swojej popierał germanizację, a powołując się na dotychczasowe swoje postępowanie w Radzie państwa, zawsze zgodne z uchwałami Koła polskiego, prosił o wzięcie go w obronę w komunikacie Koła polskiego. Przewodniczący konstatuje zgodność uwag p. Blocha z rzeczywistością, potem Koło uchwala uczynić zadość prośbie p. Blocha przez ogłoszenie tego w komunikacie Koła.

P. Rutowski niezylił wniosek, aby przedłożyć rządowi w sprawie indemnizacji galicyjskiej przekazać fachowej komisji ad hoc z 5 członków, z poleceniem, aby do trzech dni zdała Koło sprawę. Po dłuższej dyskusji, w której brali udział pp. Jaworski, Piniński, Rutowski, Koło poruciło tę sprawę swojej komisji parlamentarnej.

Wreszcie toczyły się rozprawy nad projektem budżetu ministerstwa spraw wewnętrznych. Przy rubryce „budowie wodne”, p. Rutowski poruszył sprawę regulacji rzek. Po dłuższej dyskusji, w której brali udział pp. Jaworski, Czaykowski, Chamiel, Czartoryski, Koło polskie uchwaliło na wniosek p. Jaworskiego: „Koło polskie poleca członkowi komisji budżetowej, aby żądał informacji z rządu co do stanu sprawy o regulacji rzek w Galicji”.

Wydział krajowy i sprawa głodowa.

(Dokończenie).

V. Co do zakazu wywozu paszy i jej surrogatów.

Wobec tego, iż najdotkliwszą stroną zeszłorocznej klęski jest brak paszy i spowodowany tem ubytek inwentarza, bardzo zbawianą była myśl, poruszoną jeszcze w sierpniu r. z. przez komitet Towarzystwa gospodarczego, a przez prezydium namiestnictwa popartą, aby wydać zakaz wywozu siana i słomy po za granicę kraju. Wobec bowiem tej właściwości kraju naszego, iż przedstawia on nadzwyczajną wielką rozmaitość warunków i stosunków gospodarczych, wynikających z rozmaitości położenia i gleby samej — dzieje się, że każda klęska rolnicza, a szczególnie klęska posuchy dotyka różne okolice kraju w bardzo rozmaitym stopniu. Zdarsza się przeto nie tylko, że z dwóch w bezpośrednim sąsiedztwie będących powiatów jeden ma dosyć paszy, ale za to wielki brak ziarna na żywność i na zasiewy, gdy w drugim odwrotnie, ziarna jest podostatkiem, lecz za to paszy brak wielki — ale też są i powiaty, których czegoś nie uskarża się wcale na brak paszy, podczas gdy druga część nie ma czym byłaby przeziimować. Wobec tego akcja pomocnicza byłaby niesłychanie uławną, gdyby te różnorodne stosunki powiatów i okolic można było wewnątrz kraju wyrównać — wtedy bowiem potrzeby tych, którzy zostali dotknięci klęską braku paszy zaspakajano by przez zakupno wewnątrz kraju z uniękaniem kosztownego transportu z po za kraj. Ku temu byłby się w wysokim stopniu przychylił w porę wydany zakaz wywozu siana i słomy, które to artykuły zawsze w znacznych ilościach wychodzą do Prus i Rosji. Ubolewać przeto należy, że władze centralne nie przychyliły się do wniosku o wydanie takiego zakazu — od września bowiem do dzisiaj wyszły z kraju znaczne ilości paszy i zachodzi obawa, że rychło już nie będzie można w kraju paszy zakupić, ale trzeba ją będzie z daleka sprowadzać, skutkiem czego przemieszanie inwentarza stanie się zbyt kosztownem, zwłaszcza jeżeli się weźmie na uwagę małą wartość pieniężną włościańskich koni i bydła, szczególnie w wschodniej części kraju. Ankieta z d. 4. stycznia br. oświadczyła, iż zdaniem jej kłosa wywozu siana i słomy byłby, chociaż nieco szkodliwy, jednak zawsze jeszcze pożądanym, a równocześnie wyraża życzenie, aby wydanym został zakaz wywozu tych surrogatów paszy, które w znacznych ilościach wychodzą z kraju, jak grys, otręb, makuchów i kielichów słodowych. Wydziałowi krajowemu wiadomo, iż dotąd jeszcze z niektórych okolic kraju nie tylko surrogaty paszy, ale nawet jeszcze siano i słoma wychodzą za granicę, skutkiem czego wkrótce może zająć potrzeba zakupu wsiątki tych artykułów poza granicami kraju. Dlatego uprasza Wydział krajowy, aby prezydium namiestnictwa sprawę zakazu tego u c. k. władz centralnych ponownie poruszyć i poprzeć zechciało.

VI. Co do opustu cła od zboża w celach akcji ratunkowej sprowadzanego.

Liczne Wydziały powiatowe skierowały już teraz akcję pomocniczą ku temu, aby gminom dotkniętym nieurodzajem, dostarczać żywności lub paszy *in natura*. Przy wysokich jednak cenach akcja ta jest bardzo utrudniona i wymaga takich funduszy, że wszelka chociażby najmniejsza ulga, byłaby tu w wysokim stopniu pożądaną. Taką ulgą byłoby zezwolenie na wprowadzanie z zagranicy, zwłaszcza z Rosji i Rumunii, potrzebnych na powyższy cel artykułów bez opłaty cła. Jako takie artykuły uważa Wydział krajowy kukurduzę, jęczmień, owies i żyto. Uwolnienie to odnosiłoby się do tych transportów, któreby wyrażnie

na cele akcji ratunkowej były sprowadzane, co poświadczeniem właściwych władz w każdym wypadku stwierdzićby należało. W ten sposób zniesienie cła ograniczone tylko do tych transportów, nie stanowiłoby w sprzeczności z celami polityki agrarnej, jakie miano na oku przy zaprowadzeniu cel zbożowych. Ze zaś Wydziałowi krajowemu wiadomo, iż prezydium namiestnictwa poczyniło już w tym celu starania u c. k. władz centralnych, przeto Wydział krajowy poprzestaje na prośbie o dalsze zachowanie sprawy tej na oku i możliwe jej przyspieszenie.

VII. W sprawie nawozów sztucznych.

Wykazany poprzednio ubytek inwentarza sprowadza za sobą znaczny, dla rolnictwa bardzo dotkliwy, w szkodliwych swych skutkach bardzo daleko sięgający ubytek siły nawozowej. Aby się z klęską tej otrząść, musi rolnictwo nasze w większej niż dotychczas mierze zwrócić się do sztucznych nawozów, by niemi uzupełnić brak nawozu bydlęcego. Wszelkie ułatwienia, jakieby w tym kierunku poczyniono, miałyby bardzo doniosłe znaczenie pomocy, udzielonej już nie jednostkom, ale rolnictwu krajowemu jako całości. Z tego powodu uprasza Wydział krajowy prezydentem, aby prezydium namiestnictwa wydział zechciało jak najdalej idące zmniejszenie taryf kolejowych dla wszelkiego rodzaju sztucznych nawozów, przez co wysoka u nas cena tych nawozów doznałaby znacznej załki. Uskarżano się też, że postępowanie na komorach cłowych z nawozami sztucznymi, sprowadzanymi z zagranicy, jest niesłychanie utrudnione i rozwickie, skutkiem czego nieraz dzieje się, że zamówiony nawóz dostaje się rolnikowi zapóźno, kiedy go już zużytkować nie można. Byłoby przeto pożądanem, aby i temu zaradzić. Powtóre zaś niezbędnem jest możliwe przyspieszenie eksploatacji soli potasowych w Kąkaszu, aby ten prawdziwy skarbnik naszego kraju nie bez korzyści dla finansów państwa, stał się przystępnym dla rolnictwa jako nawóz. Wiadomo Wydziałowi krajowemu, iż sprawa ta, dla rolnictwa tak bardzo doniosła, znajduje się już na lepszej drodze — Wydział krajowy zwraca jednak uwagę prezydium namiestnictwa, iż właśnie wobec stosunków, zeszłoroczna klęska posuchy wywołanych, niezbędnem jest także przyspieszenie tej sprawy, aby już w najbliższej kampanii rolniczej kaitki kaitki mógł być dla rolników przystępnym, o co liczne relacje Wydziałów powiatowych żywo się domagają, co też i zjazd prezesów i delegatów oddziałów Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego rezolucjami swymi objął. Aby jednak cel nie został chybiony, koniecznem jest, by przy ustanowieniu ceny za kaitki kaitki kaitki fiskalny ustąpił względem na interes rolnictwa, co zresztą przez podniesienie produkcji, a z nią i siły podatkowej kraju sownie się wynagrodzi. Również uprasza Wydział krajowy, aby prezydium namiestnictwa zechciało we właściwej porze, kiedy już będzie mogła rozpocząć się sprzedaż tego artykułu, możliwie jak najbardziej rozpowszechnić wiadomość o tem, gdzie, w jakim czasie, po jakiej cenie i pod jakimi w ogóle warunkami, nabywać go będzie można, ku czemu Wydział krajowy najchętniej ofiaruje swoje i wydziałów powiatowych pośrednictwo.

VIII. Co do zarządzenia skutkiem klęski rolniczej na przyszłość.

Nie ulega wątpliwości, iż z klęską zeszłorocznej rolnictwa kraju naszego wydzie znowu bardzo osłabione. Znaczne straty, poniesione przez tak liczną jednostkę gospodarczą, straty które dotknęły zarówno większych jak i małych właścicieli, muszą oddziaływać szkodliwie w tym kierunku, że uszczuplając rozporządzalny kapitał, utrudniają konieczne dla rozwoju rolnictwa wkłady w gospodarstwo. Ubytek inwentarza spowoduje gorszą uprawę, skutkiem zmniejszenia siły pociągowej, a głównie skutkiem ubytku nawozu. Niedostatek ziarna na zasiew może spowodować uszczuplenie produkcji. Słowem, klęska zeszłoroczna może się stać klęską na cały szereg lat. Aby temu zapobiedz, a przynajmniej dotkliwie następstwa tego złagodzić, potrzeba zjednoczonych usiłowań, nie tylko gospodarzy samych i ich stowarzyszeń, ale też i władz zarówno rządowych jak autonomicznych potrzeba znacznie intensywniejszej niż dotychczas działalności w tem wszystkiemu, co posłużyć może ku podniesieniu naszego rolnictwa, które przeżywa obecnie ciężką chorobę, a w następnych kampaniach rolniczych będzie jak rekoalescent, potrzebujący bardzo posilnych pokarmów, aby do dawnych sił powrócił.

Z tego zaś stanowiska wychodząc, Wydział krajowy nie waha się oświadczyć z tą otwartością, jaka przystoi autonomicznej reprezentacji kraju, iż nie są bezpodstawnie skargi naszych rolników, że dotychczasowa działalność rządu w tym kierunku jest bardzo skromną, że rolnictwo kraju, dotąd jeszcze zawsze przeważnie rolnicze, nie donaję tego poparcia, jakie innym prowincjom przypada w udziale, i że kwoty na ten cel w budżet państwa wstawione są bardzo niedostateczne. A jeżeli to jest niewątpliwie prawdą co do przeszłości, tem śmielej możemy wyrazić nadzieję pomysłowej w tym względzie zmiany na przyszłość, kiedy rolnictwu naszemu przysięga otrząść się z ciężkich skutków zeszłorocznej klęski. Dla tego też, przedstawiając poprzednio środki, jakich na razie użyć należy, aby chwilowo zaradzić niedostatkom, Wydział krajowy zwraca uwagę prezydium namiestnictwa na konieczność powiększenia dotacji Galicji w budżecie ministerstwa rolnictwa na cele podniesienia i rozwoju rolnictwa. Szczególniej zaś niezbędnem będzie zwiększenie subwencji na podniesienie chowu bydła, na obory zarodowe i stacje buhajów, pomnożenie stacji ogierów, obfitze niż dotąd premjowanie — subwencje na sprowadzanie doskonałych nasion zwłaszcza pastewnych — założenie lub subwencjonowanie stacji doświadczalnych rolniczych — intensywniejsza pomoc dla melioracji, obfitze zasilenie naszych szkół rolniczych, na które kraj bardzo znacznie łoży ofiarę, a których liczba bez względu na zwiększenie dotychczasowych ofiar, z funduszu krajowego rychło pomnożona być musi, co jednak bez poważnych subwencji ze skarbu państwa obejść się nie może. Wydział krajowy, uznając potrzebę podjęcia energicznych środków ku usunięciu dalszą przyszłość sięgających skutków zeszłorocznej klęski rolniczej i ku takiemu wzmocnieniu naszego rolnictwa, aby ono jednorodną klęską nie mogło być już w swym bycie zachwianem — liczy na poparcie rządu dla przyszłej w tym kierunku akcji i dla wniosków, jakie w tym celu poczyni — prosząc na razie, aby prezydium namiestnictwa zechciało obecnie władzom centralnym przedstawić w zasadzie konieczność intensywniejszej ze skarbu państwa pomocy dla naszego rolnictwa. A jeżeli do tego dojdzie się nadzieja rychłego załatwienia wlokącej się już od lat sześciu sprawy ogólnej regulacji rzek galicyjskich — to tym całym systemem środków zapobiegawczych będzie można położyć koniec temu opłakanemu stanowi

rzeczy, iż w naszym kraju co lat kilka konieczną jest dla usunięcia chwilowych następstw klęsk rolniczych akcja pomocnicza i ratunkowa, która zawsze jednorazowo więcej ofiar państwa i kraju wymaga, aniżeli by kosztowała przez długi szereg lat racjonalna nie kierowana działalność zapobiegawcza.

Sejm królestwa Galicji i Lodomerji z W. Ks. Krakowskiem, w stosunku do szczytnych zasobów finansowych, jakimi rozporządza, przestana poważnie sumy na cele rolnictwa. W budżecie krajowym na rok 1890 rubryka XV. „na cele rolnictwa i górnictwa” przedstawia cyfrę 238.302 złr. w. a., a po potrąceniu wydatków na górnictwo, pozostaje 226.642 złr. jako wydatek na same cele rolnicze. Jeżeli do tego dodamy 127.350 złr. z rubryki XIII „budowy wodne i melioracje”, otrzymamy sumę 353.992 złr., którą reprezentacja kraju przeznacza z funduszu krajowego na popieranie rolnictwa.

A chociaż Wydział krajowy w układaniu preliminarza budżetu liczyć się musi z tym faktem, że wszelkie zwiększenie wydatków tylko nowem obciążeniem opodatkowanych można pokryć — to jednak nie cofnie on się przed dalszem jeszcze podniesieniem tej rubryki, jakie się może okazać potrzebnem, uważając te wydatki jako w całym znaczeniu tego wyrazu produkcyjne. Różnicę jednak Wydział krajowy zwraca uwagę rządowi, iż kraj musi w sprawie podnoszenia rolnictwa liczyć także na wydatki, znacznie wydawniejsze niż dotąd pomoc ze skarbu państwa. Interes państwa tak się tu jednocy z interesem kraju, że niepodobna określić granicy, w której pierwszy się kończy, a drugi zaczyna. Upadek rolnictwa znaczy w systemie ekonomicznym państwa, zmniejszenie siły eksportowej i zachwianie bilansu handlowego — w systemie finansowym osłabienie potężnej siły podatkowej — w systemie obronnym fizyczny upadek źle odżywianego rekruta, w systemie politycznym i społecznym zachwianie warstwy podstawowej. I dlatego to wszystko, co się wydaje być ofiarą ze skarbu państwa, jeżeli tylko jest racjonalnie użytem na podniesienie i rozwój rolnictwa, staje się najproduktowniejszą inwestycją, z której korzysta kraj i państwo, siła polityczna, finansowa i ekonomiczna państwa całego.

Z krajowej Rady szkolnej.

Na posiedzeniu z d. 10 b. m. załatwiono następujące sprawy:

Uchwalono ustanowić osobnych nauczycieli religii za stałą płacą, tudzież zezwolić na ustanowienie nauczycieli religii za remuneracją w następujących szkołach ludowych:

w szkole w Bóbrce, po jednym nauczycielu religii rzym. kat. i izraelskiej za remuneracją; w szkole 6-klasowej i 4-klas. męskiej w Bochni, posadę osobnego nauczyciela rzym. kat. za stałą płacą, w 5-klas. żeńskiej w Bochni i 4-klas. w Niepołomicach po jednym nauczycielu religii rzym. kat. za remuneracją; w 6-klas. i 4-klas. męskiej, 5-klas. żeńskiej w Bochni, 4-klasowej w Niepołomicach po jednym nauczycielu religii izraelskiej za remuneracją; w 4-klasowej szkole w Bohorodczanach w 4-klas. szkole w Skale po jednym nauczycielu religii rzym. kat. i gr. kat. i izraelskiej za remuneracją; w szkole 4-klasowej w Brzozowie, w 4-klas. szkole w Dynowie, po jednym nauczycielu religii izraelskiej za remuneracją; w szkole w Dynowie nauczyciela religii rzym. kat. za remuneracją; w szkole 4-klas. męskiej, 4-klas. żeńskiej w Łubaczowie po jednym nauczycielu religii rzym. kat. i gr. kat. i izraelskiej za remuneracją; w szkole w Lubaczowie po jednym nauczycielu religii rzym. kat. i gr. kat. i izraelskiej za remuneracją; w szkole w Czortkowie po jednym nauczycielu religii rzym. kat., gr. kat. i izraelskiej za remuneracją; w szkole 4-klas. męskiej i 2-klas. żeńskiej w Dobromilu posadę jednego osobnego nauczyciela rzym. kat. za stałą płacą; w 4-klas. męskiej szkole w Dobromilu nauczyciela religii izraelskiej za remuneracją; w szkołach: w Dolinie, Bolechowic po jednym nauczycielu religii rzym. kat. i gr. kat. za remuneracją i w szkole w Dolinie nauczyciela religii izraelskiej za remuneracją; w szkole męskiej i żeńskiej w szkole na przedmieściu Zadworniańskim w Drohobyczu, posadę osobnego nauczyciela rzym. kat. za stałą płacą, w szkole męskiej i żeńskiej w Drohobyczu i w szkołach na przedmieściach Zadworniańskim i Liszniańskim w Drohobyczu, posadę jednego osobnego nauczyciela religii izraelskiej za stałą płacą; w szkole 5-klas. żeńskiej i 4-klas. męskiej w Gorlicach posadę jednego osobnego nauczyciela rzym. kat. za stałą płacą i jednego osobnego nauczyciela religii izraelskiej za stałą płacą; w szkole w Biecku po jednym nauczycielu religii rzym. kat. i religii izraelskiej za remuneracją; w szkole w Grybowie po jednym nauczycielu religii rzym. kat. i religii izraelskiej za remuneracją; w szkole w Horodence i Obertynie po jednym nauczycielu religii rzym. kat., gr. kat. i izraelskiej za remuneracją; w szkole 6-klas. żeńskiej i 4-klas. męskiej w Jarosławiu, posadę osobnego nauczyciela rzym. kat. i osobnego nauczyciela religii izraelskiej za stałą płacą; w szkole męskiej i żeńskiej w Jasle, posadę jednego osobnego nauczyciela rzym. kat. za stałą płacą i po jednym nauczycielu religii izraelskiej za remuneracją; w szkole w Zimrodzie i Kołaczycach, po jednym nauczycielu religii rzym. kat. i izraelskiej za remuneracją; w szkole 5-klasowej męskiej i 4-klas. żeńskiej w Jarosławiu posadę osobnego nauczyciela rzym. kat. za stałą płacą i po jednym nauczycielu religii izraelskiej za remuneracją; w szkole w Kąkaszu, Kamionce, Busku i Radziechowie po jednym nauczycielu religii rzym. kat., gr. kat. i izraelskiej za remuneracją; w szkole męskiej i żeńskiej w Krusnie posadę jednego osobnego nauczyciela rzym. kat. za stałą płacą i po jednym nauczycielu religii izraelskiej za remuneracją; w szkołach w Korozyńcu i Dukli po jednym nauczycielu religii rzym. kat. i izraelskiej za remuneracją; w szkołach w Łańcucie, Łezajsku i w 4-klas. męskiej w Przemyśle po jednym nauczycielu religii rzym. kat. i izraelskiej za remuneracją; w 4-klas. szkole w Lisuku po jednym nauczycielu religii rzym. kat., gr. kat. i izraelskiej za remuneracją; w szkołach ludowych we Lwowie dziesięć posad osobnych nauczycieli rzym. kat. i 6 posad osobnych nauczycieli religii izraelskiej za stałą płacą; w szkole w Szczercu po jednym nauczycielu religii rzym. kat., gr. kat., ewangelickiej i izraelskiej za remuneracją; w szkole w Winnikach po jednym nauczycielu religii rzym. kat., gr. kat. i izraelskiej za remuneracją; w szkołach w Mościskach, Sadowej Wsi po jednym nauczycielu religii rzym. kat., gr. kat. i izraelskiej za remuneracją; w szkole męskiej w Nadwórni po jednym nauczycielu religii rzym. kat., gr. kat. i izraelskiej za remuneracją; w szkole w Nisku po jednym nauczycielu religii rzym. kat. i izraelskiej za remuneracją; w szkole 6-klas. i 7-klas. męskiej w Przemyśle posadę jednego osobnego nauczyciela rzym. kat. za stałą płacą i po jednym nauczycielu reli-

gii izraelskiej za remuneracją; w szkołach w Przemyśle na ch. Rawie po jednym nauczycielu religii rzym. kat., gr. kat. i izraelskiej za remuneracją; w szkole 4-klas. męskiej, 4-klas. żeńskiej i 4-klas. wydziałowej żeńskiej w Rzeszowie posadę osobnego nauczyciela rzym. kat. za stałą płacą po jednym nauczycielu religii izraelskiej za remuneracją; w szkołach w Rudkach, Komarnie po jednym nauczycielu religii rzym. kat., gr. kat. i izraelskiej za remuneracją; w 7-klas. szkole żeńskiej, 2-klas. męskiej w Samborze posadę osobnego nauczyciela rzym. kat. za stałą płacą; w 4-klas. męskiej w Samborze posadę osobnego nauczyciela rzym. kat. za stałą płacą; w 4-klas. męskiej w Samborze posadę osobnego nauczyciela religii izraelskiej za stałą płacą; w szkole 4-klasowej męskiej i 4-klasowej żeńskiej w Sanoku posadę jednego osobnego nauczyciela rzym. kat. za stałą płacą i po jednym nauczycielu religii izraelskiej za remuneracją; w szkołach w Skafacie, Staremieście, Tłumaczu, Turce, Zaleszczykach, Zbarażu, w 4-klasowej żeńskiej w Żółkwi, w 4-klasowej szkole w Żydaczowie, w Mikołajowie, Zarwanicy po jednym nauczycielu religii rzym. kat., gr. kat. i izraelskiej za remuneracją.

Przeniesiono nauczycielkę szkoły ludowej żeńskiej w Kelmie, Wiktoria Gieradową, ze względu na służbowych do Brzeżan, a nauczyciela szkoły ludowej w Tyłmanowej, Marcina Gumienaka na inną posadę.

Pozwolono nauczycielowi szkoły ludowej w Harywowie (pow. Nadwórna), Michałowi Baranowi pobrać na razie przez jeden rok funkcję przełożonego osobną dworską, a nauczycielowi szkoły ludowej w Długoszyńcu (pow. Chyrow), Wojciechowi Słusarzowi, trudnić się na razie przez jeden rok pisarstwem gminnym.

Zatwierdzono uchwałę Rady gminnej w Pleni-kowcach (pow. Przemyślany), według której język polski ma być językiem wykładowym w tamtejszej szkole ludowej.

Przekształcono etatową szkołę w Łobzowie (pow. Kraków) na 2-klasową.

Wyłączono gminę Grodzisko ze związku szkoły ludowej w Trzebieńcach (pow. Wadowice) i zorganizowano w Grodzisku osobną szkołę ludową.

Zorganizowano szkoły ludowe w Przybyłowie (pow. Tłumacz), w Wulce (pow. Brzeżany), w Lesznie (pow. Nowy Targ), w Rajsku (pow. Biała).

Przeniesiono suplenta Stanisława Lewickiego z gimnazjum w Kolomyi do gimnazjum w Przemyśle, a Arkadiusza Małeckiego z IV. gimnazjum we Lwowie do gimnazjum w Kolomyi.

Zamianowano Władysława Bojarskiego suplenta gimnazjum św. Anny w Krakowie.

Kronika miejscowa i zamiejscowa.

Lwów dnia 24. lutego.

* **Namieśtnik Kazimierz hr. Badien** powrócił dzisiaj kurierskim pociągami z Wiednia.

* **Odznaczenie.** Ks. Jan Kiniewicz, przebysz w Trembowli i kanonik honorowy, otrzymał krzyż kawaler. Franciszka Józefa.

* **Mianowania.** P. Michał Bogusz, profesor IV. gimnazjum we Lwowie mianowany został inspektorem okręgowym dla okręgów szkolnych Kałusz i Dolina.

Rada szkolna krajowa zamianowała Jakóba Gronkę, stałym nauczycielem szkoły etatowej w Lipnicy; Ignacego Kamprata, stałym nauczycielem szkoły etatowej w Gaiswozynie; Jakóba Pligę, w Omlesie, stałym nauczycielem szkoły etatowej w Weli ranizowskiej; Józefa Bielawskiego, stałym nauczycielem kierującym 2-klasowej szkoły etatowej w Manasteru; Zofię Milercowiczówną, stałą nauczycielką młodszą dwuklasowej szkoły etatowej w Prądniku czerwonym; Michałkę Bieńkówną, stałą nauczycielką młodszą 2-klasowej szkoły etatowej w Markowie.

* **Prezencie** na gr. kat. proboszte w Małkowicach pow. grodzieński otrzymał ks. Michał Car, dotychczasowy proboszcz w Humlecu.

* **Zmarli.** Ks. Jan Wesolowski gk. proboszcz w Molodiatynie koło Piszny, w 59 r. życia a 34 kapłaństwa.

* **Towarzystwo litewskie w Paryżu** „Litewskie Draugistie Zelm” nadesłało pod adresem Litewskiej Czytelni akademickiej 27 franków na rzecz nieurodzajem dotkniętych włościan Polaków i Rusinów. Na ten sam cel nadesłał p. S. Kamiński z Bordeaux 5 franków.

* **Odezty publiczne** urzędują w obecnym sezonie posytym tuf. Czytelnia akademicka. Jednym z pierwszych będzie odezty dr Wojciecha hr. Dzie-duszyńskiego.

* **Ku ezei Zygmunta Krasniskiego**, którego śmierci rocznica wczoraj przypadała, odbędzie się 2. marca w Stanisławowie wieczerka muzyczno-deklamacyjna. Urządzeniem tegoż zajmują się miejscowe towarzystwa „dramatyczne” i „im. Moniuszki”, tudzież polska młodzież akademicka, która w liczbie kilkudziesięciu przyjeżdża na ten dzień ze Lwowa.

* **Wielecór dramatyczny** profesora Aleksandra Strakoscha odbędzie się we Lwowie 28. bm. (łochód w połowie przeznaczony na rzecz dotkniętych nieurodzajem).

* **Koncert Mierzwiskiego** zapowiadany na wczoraj, nie przyszedł do skutku z powodu niedyspozycji króla tenorów. Odłożono go do 1. marca.

* **Wiadomości korporacyjne.** Stowarzyszenie krawców i kuśnierzy przyjęło wczoraj do wiadomości sprawozdanie za r. 1889 i udzieliło wydziałowi ab-solutorium za rachunki, których wynikiem jest majątek 2291 zł. Po uchwaleniu statutu dla kasy chorych wybrany został przełożonym ponownie jednogłosem Bol. Mikulski, zastępcą Flacyński Wilhelm. Do wydziału weszli: Czapczyński Piotr, Dubrowski Adolf, Ehrlich Hersch, Gorecki Jan, Kostecki Kasper, Lerski Jan, Mozer Franciszek, Niemczyński Stanisław, Platowski Stanisław, jako zastępcy Bu-Bronisław i Wojciszki Roman, jako zastępcy Paweł, kowci Tytus, Kordys Franciszek, Piatkowski Paweł, Procki Michał, Waldman i Wischniowski Baruch.

Równocześnie pod przewodnictwem p. Ludwika Skarbka obradowali starolarze na półrocznym zgromadzeniu. Przedmiotem rozpraw były egzekucja, zarządzona przez magistrat za datki do pow. kasy chorych, podnoszący korporacja stolarska chce mieć korporacyjną kasę chorych i statut wniosła do zatwierdzenia jeszcze przed 4 miesiącami, niestety za-lega on w biurze przemysłowego magistratu. Uchwalono przez deputację wiadomości o tem prezydenta miasta i prosić o zastanowienie egzekucji aż do zatwierdzenia statutu, gdyż inaczej starolarze musieliby płacić na kasę chorych podwójnie.

Na rzecz dotkniętych głodem włościan uchwalono zgromadzenie z funduszu korporacyjnych ofiar wać 100 zł.

* **Pobór do wojska** we Lwowie odbędzie się w rzeczywistości 1. 46 ul. Kopernika w czasie od 1. do 14. marca br. z wyjątkiem świąt i niedziel i rozpocznie się każdego dnia o godz. 9. rano. Powołani

są do tegorocznego poboru urodzeni w latach 1869, 1868 i 1867 czyli ci popisiowi, którzy w roku bież. kończą 21, 22 i 23 rok życia.

Każdy popisowy, który w dopełnieniu powinności wojskowej uzyskał choć pewne ulgi prawne, a nie przedłożył dotychczas wymaganych dowodów uprawnienia, złożył je może na terminie w ręce komisji poborowej i na wypadek uznania zdatości służbowej domagać się przyznania tych ulg (koncesyj) które zastrzeżone zostały powołaną ustawą.

Do tego bezpośredniego wniesienia dowodów uprawnienia są najpierw ci powołani popisowi, którzy a) najpóźniej 1. marca br. ukończyli z dobrym postępem krajowe wyższe gimnazjum, wyższą szkołę realną lub stojącą na równi zakład naukowy; b) są uczniami ostatniej klasy szkoły realnej lub stojącej na równi zakładu naukowego; c) jako popisowi I. klasy wykazali się mogą egzaminem złożonym z dobrym postępem przed właściwą komisją męską; d) studenci wyższych zakładów naukowych, jak np. szkoły politechniczne, wydziały prawnicze, filozoficzne, medyczne itp.; e) farmaceuti i weterynarze, jakoteż w ogóle ci, którzy mogą aspirować o jednoroczną służbę wojskową (5. 25—29), nadto zaś f) kandydati stanu duchownego każdego w państwie prawnie uznanego kościoła i stowarzyszenia religijnego; g) nauczyciele szkół pospółnych, wydziałowych i seminarjów nauczycielskich, tudzież publicznych zakładów dla głuchoniemych i ciemnych; h) posiadacze odziedziczonych gospodarstw wiejskich; i) żywciele rodzin.

* **Czerwony krzyż.** Pod protektorem hr. Alfredowej Potockiej, pani namiestnikowej, hr. Badienowej i księżnej Windischgrätz odbędzie się w przyszłą niedzielę dnia 2. marca b. r. w sali „Sokoła” koncert, połączony z loterią fantową, na dochód Towarzystwa dam Czerwonego krzyża.

Znane są szlachetne cele międzywzrostowego stowarzyszenia „Czerwonego krzyża” w Austro Węgrzech ma to stowarzyszenie taką organizację, iż każdy kraj koronny ma własne stowarzyszenie krajowe i odrębne stowarzyszenie dam, z osobnym taryfem przygotowanym do akcji na wypadek wojny. Każde też prowincjonalne stowarzyszenie prowadzi osobne rachunki. Dotychczas jednak traktowano nas sprawy „Czerwonego krzyża” ścisłe obojętnie, jak gdyby one ogólnu ludności kraju nie obchodziły. Chodzi jednak o to, aby nie powiedziano o Galicji, która ma stołatkadziesiąt tysięcy swoich synów w szeregach armii, że i w tym zakresie, któremu służy „Czerwony krzyż” stanowi ona *ein passives Land*. Urządzając obecnie koncert z loterią fantową przez komitet dam „Czerwonego krzyża”, jest pierwszym w nas apelem na rzecz tej instytucji do szerokiej publiczności... Godzi się przypuszczać, iż apel nie zawiąże... Blizsze szczegóły podają afisz. Jeżeli kto kasawk byłby ofiarować jakie fanty dla wzbogacenia loterii, raczy przysłać takowe do pani namiestnikowej, gdzie będą one odbierane codziennie w godzinach przedpołudniowych do 1.

* **Wypadki.** Zamarł włościanin Antoni Huzar z Dołhomosiek (pow. mościelski), który wracając z jarmarku w stanie prawdopodobnie niestrzeżym padł przy drodze i już jako zupełnie zakrzepły znaleziony został. — W Kamionce wołoskiej (powiat rawski) utopił się włościanin Wasyl Kobryn w studni na własnej zagrodzie. Przyczyna samobójstwa nie wiadoma. — W Wołczkowie (pow. stanisławowski) obwiesił się podczas nieobecności rodziców w domu 13-letni Onufry Szleredka, syn włościanina Jakóba Szleredki. Bezpośrednim powodem tego czynu miało być poprzednie skarcenie słowne chłopaka przez rodziców. — W Jaworze (pow. turecki) znalazła żona Jakóba Hozowskiego, przebudziwszy się ze snu, niemożąc swoje, leżące załedwie 18 dni, obok niej leżące bez życia. Matka prawdopodobnie we śnie przypadkowo je przydukała śpiącemu zarządzone.

* **Pozar.** W sobotę wieczorem na wielkie niebezpieczeństwo narażeni byli mieszkający kamienicy nr. 5 ul. Akademickiej (niegdyś Boeckowskiej, dziś Pl. Szejnara). Onego dnia wypalano tam kominy. Po operacji tej dawał się czuć dym w lokalach okienkowych 2. piętra, a na strychu wydobywał się dym podejrzany, ale niedostawione kobiety, same jedne bawiały w domu, nie zwracając na to uwagi. Po g. 10. wieczorem w pomieszkaniu p. Molnara (znanego rusznikarza), gdy już ludzie ułożyli się do snu, buchnął nagle par dymu i dymu ze sufitu. P. Molnara wraz z małżonką całą dom. Ruchomości wyniesiono na ganek. Dano znać telefonem na strażnicę ogniową, ale wskutek jakiegoś nieporozumienia siłkawkawka z wodą nadjechała dopiero po g. 11/4. Uprzątnięto kominki strychowe, a stróż domu i parę kominiarzy assekurowali sufitu od strony strychu. Podkomendant straży miejskiej Eljasiewicz zarządził natychmiast zerwanie sufitów, które wewnątrz wypalone w miarę usuwania posadzki ceglanej i nalepy buchały płomieniem, rzucającym złowrogą łunę przez otwory dymnikowe Zarzawa sufitowe zalewano wodą, donoszącą konewkami, gdyż par siłkawkawo nie wiele skutkowało. Tym sposobem ochroniono dach od zajeścia się. Naczelnik straży, p. Praun, przybywszy osobieście, przekonał się, że sufit nad całą oficyną trzeba zerwać. Operacja ta niezmiernie uciążliwa trwała przez całą noc i ledwo wczoraj około południa wy-rabano wszystko cokolwiek groziło niebezpieczeństwem. Jakim sposobem ogień zakradł się do sufitów trudno skonstatować.

* **Stan powietrza.** Obserwatorium szkoły politechnicznej donosi d. 24. lutego o godzinie 12. w południe:

W ubiegłych dwóch dobach, licząc od 12. god. w południe d. 22. bm. do 12. godz. w południe dnia 24. bm. mieliśmy wiatr co do kierunku południowo-wschodni, co do siły słaby (1,3), niebo lekko zachmurzone, powietrze bardzo wilgotne (86% wilg. względy), opad nieznaczny.

Średnia temperatura doby wyszła — 2,8°C wczoraj po — 13,4°C dziś w nocy.

Uwaga: W

Osoba

do grona arystokracji należąca, której ród zasługi dla kraju położyl, połamana reumatyzmem bez rodziny i bez sposobu do życia, udaje się do łaskawych dobroczyńców ludzkości o łaskawą dątkę. Plac Strzelecki 3, drzwi 30. 1327

SZTOKFISZ

moczony po 40 centów kilo
suszony „ 90 „ „

1334 poleca handel
St. Markiewicz

we Lwowie w Rynek 1. 42.

JAJA

wyłącznie tylko całkiem świeże każdego czasu

ENGELTER THOMY & Co.

Ludwigshafen Rh. (Niemcy)

Pierwszorzędne referencje.

Prosimy o oferty z podaniem średniej

1291 wagi, netto.

Dziennik mód paryskich

1338

La Mode.

w niemieckim tłumaczeniu i z wyjaśnieniami

kosztuje co miesiąc z r. 3-4, a wzorami

z r. 5-60. Prenumeratę można w Wiener

Administration, Wien VI, Stumpfgasse 30.

FOSFORAN ŻELAZA

L. E. R. A. S. A, doktora nauk ścisłych.

Płyn ten, jedyny który zawiera

w swym składzie pierwiastki

kości i krwi, jest nader skutecznym

przeciw niedokrwistości, bólowi

ciężkiej, białaczce, białym upł

wom, i nieregularności miesięcznej

w kobiet. Łatwy do strawienia,

bardzo często jest zalecany przez

lekarzy kobietom, dziewczętom,

jak również wężym i delikatnym

dzieciom.

SKŁAD w Paryżu, 8, ulica Vivienne

i w głównych aptekach.

We Lwowie w apt. pp. Mikolascha, Wawiorskiego, Ruckera, Sklepińskiego i Beisera.

1099

25 szn

SIANA

naprawdę jakości do sprzedania w obszarze

dworskim BOBKA przy stacji

kolejowej. 1339

Examinowana Freblanka

posiadająca język francuski i

przedmioty szkolne z wykładem

wym językiem polskim poszukuje

miejsca jako nauczycielka do

młodszych dzieci od dnia 1.

kwietnia. Bliższa wiadomość w

zakładzie frebl w skim pl. Strze-

lecki 1. 6. 1340

BIURO DZIENNIKÓW

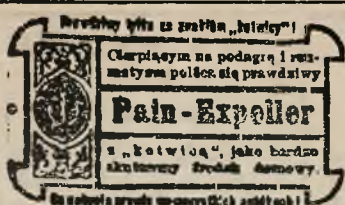
Lwów, ulica Karola Ludwika 9.

przyjmuje 852

przedpłatę i ogłoszenia

po oryginalnych cenach redakcyjnych do

wszystkich dzienników całego świata.



Chloroform na podług i w

maszynach polski, się prowadzi

„Chloroform“ jako bardzo

skuteczny środek do

usuwania bóli i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

doświadczeń i innych

!Godne polecenia!

Kto chce nabyć prawdziwe Korczyńskie czyste lina-

plótka, piękne, trwałe i tanie zwłaszcza na wyprawę, niech za-

mawia lub kupuje w magazynie

1313 **Lwów, plac Marjacki 1. 1.**

w Towarzystwie krajowym dla handlu i przemysłu.

1314

1315

1316

1317

1318

1319

1320

1321

1322

1323

1324

1325

1326

1327

1328

1329

1330

1331

1332

1333

1334

1335

1336

1337

1338

1339

1340

1341

1342

1343

1344

1345

1346

1347

1348

1349

1350

1351

1352

1353

1354

1355

1356

1357

1358

1359

1360

1361

1362

1363

1364

1365

1366

1367

1368

1369

1370

1371

1372

1373

1374

1375

1376

1377

1378

1379

1380

1381

1382

1383

1384

1385

1386

1387

1388

1389

1390

1391

1392

1393

1394

1395

1396